

ним із діяльністю апарату управління, але не мати ніяких реальних можливостей вплинути на його зміст. Є думка, що принцип прозорості повноважень проявляється у відкритості, вільному доступі до носіїв правових актів, в яких вони визначені. Однак, таке визначення є вузьким і містить лише одну зі складових цього поняття. Також, у літературі прозорість пропонується визначати як систематичне висвітлення діяльності органу державної влади, роз'яснення цілей, змісту і механізму реалізації державної політики, а відкритість – як створення органом державної влади умов для безперешкодного доступу громадян до інформації про його діяльність і до процесу прийняття рішень на всіх етапах їх готування.

На наш погляд, заслуговують на підтримку позиції тих авторів, які відзначають, що принцип прозорості органів державного управління полягає в установленні ними умов, що забезпечують залучення громадян та інших об'єктів управління до прийняття управлінських рішень за рахунок створення і гарантування високого рівня їх обізнаності щодо змістовної та процедурної сторони державно-управлінської діяльності, а принцип відкритості державної влади є її обов'язком із забезпечення можливості вільного доступу громадян до здійснення управління державними справами у спосіб безпосереднього волевиявлення, служби на посадах державних службовців, а також безпосередньо – через вибір конкретних кандидатів у депутати і політичних партій, які будуть представляти інтереси громадян в парламенті та в органах місцевого самоврядування.

Отож, аналіз змісту понять "відкритість", "прозорість" і "гласність" дають підстави зробити висновок про те, що кожен із цих принципів є самостійним і потребує окремого закріплення у законодавстві. Таким чином, як підсумок можемо зазначити, що процес такого врегулювання є незавершеним і триває як на рівні прийняття законів, так і на підзаконному рівні. Окремим завданням слід уважати подолання стереотипу недоступності до інформації про діяльність Уряду у громадян, чому мають передувати робота з готування відповідних нормативних актів і система заходів з інформування громадян про можливості контактування з вищим органом виконавчої влади.

Література:

1. Томкіна О. Принцип гласності процедури прийняття правових актів Кабінету Міністрів України / О. Томкіна // *Право України.* – 2004. – № 9. – С. 28-29.
2. Колпаков В.К. Курс адміністративного права: України : Підручник / В.К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко [та ін.] - К. : Юрінком Інтер, 2012. – 808 с.

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ФОНДУ ФІНАНСУВАННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИХ ВИТРАТ НА АВІАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИХ АВІАЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Сучасний суб'єктний склад публічної фінансової системи України характеризується широким колом учасників. Серед них в авіаційній галузі провідну роль відіграє Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях (далі – Фонд).

Відповідно до п. 1 Положення про Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях (далі – Положення) "Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях створюється при Державному департаменті авіаційного транспорту (Укравітранс) з метою фінансування заходів щодо забезпечення діяльності цивільної авіації в Україні відповідно до вимог Конвенції про міжнародну цивільну авіацію та участі України у міжнародних авіаційних організаціях" [1].

Сама назва цього Фонду вказує на належність його до першої складової фінансової системи – державних фінансів¹, яким в свою чергу притаманне специфічне коло суб'єктів, об'єднаних у єдину групу – *державні фонди коштів*.

Загалом на сучасному етапі формування вітчизняної фінансової політики *державні фонди коштів* поєднують у своєму складі такі групи фондів: 1) Державний бюджет України, до складу якого, зокрема, входять державні цільові бюджетні фонди коштів; 2) державні цільові позабюджетні фонди коштів; 3) фонди коштів Національного банку України; 4) фонди коштів державних комерційних організацій [2, с. 245-246; 3, с. 12].

Кожній з означених груп фондів притаманний комплекс кваліфіка-

¹ За загальноприйнятим підліом публічна фінансова система складається з: а) державних фінансів; б) місцевих фінансів; в) суспільних фінансів.

ційних ознак, що слугують підґрунтям віднесення до відповідної групи фондів того чи іншого учасника публічної фінансової діяльності.

Аналіз правової основи, у тому числі бюджетного законодавства, що визначає правовий статус Фонду, та співставлення отриманих рис з доктринальними напрацюваннями учених, дозволило нам дійти таких висновків:

1) нормативно-правовою підставою створення, функціонування Фонду є законодавчий акт – Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI (стаття 12) [4]. Водночас положення про Фонд затверджено підзаконним актом – постановою КМУ від 28.09.1993 № 819 [1];

2) формування (надходження) Фонду здійснюється на законодавчій підставі у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку;

3) Фонд є складовою частиною Державного бюджету України, бере участь у формуванні його як дохідної, так і видаткової частин, функціонує за принципами бюджетного процесу та не має фінансової відокремленості;

4) Фонд поповнюється за рахунок доходів цільового призначення та у порядку цільових відрахувань від суб'єктів авіаційної діяльності – державних обов'язкових зборів, а також добровільних внесків юридичних і фізичних осіб та інших надходжень згідно з умовами законодавства України;

5) використання коштів Фонду здійснюється виключно на цілі, що відповідають призначенню цільового бюджетного фонду – кошти Фонду в обсязі, затвердженому законом про Державний бюджет України на відповідний рік, використовуються на утримання штату працівників та інші витрати уповноваженого органу з питань цивільної авіації, пов'язані із забезпеченням виконання його функцій, на фінансування витрат на участь та представництво України у міжнародних авіаційних організаціях та інших заходах, визначених законодавством;

6) кошти Фонду використовуються згідно затвердженого окремого кошторису в межах виконання бюджетної програми за кодом програмної класифікації видатків 3108010 "Керівництво та управління у сфері авіаційного транспорту" визначеної щорічним законом України про Державний бюджет України на відповідний рік через головного розпорядника бюджетних коштів (Державну авіаційну службу України) [5].

Таким чином можна констатувати, що статус Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях володіє комплексом ознак, достатнім для віднесення цього Фонду до *державних цільових бюджетних фондів коштів*. Відповідно такий статус

вказує на фінансово-правову природу досліджуваного Фонду передусім як суб'єкта бюджетних правовідносин, особливості діяльності якого потребують подальшого наукового вивчення.

Література

1. Про створення Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях : постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.1993 № 819 // [Електронний ресурс] : Режим доступу // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/819-93-%D0%BF>

2. Нечай А. А. Правові проблеми регулювання публічних видатків у державі: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.07 / Нечай Анна Анатоліївна. – К., 2005. – 578 с.

3. Фінансово-правове регулювання публічних закупівель в Україні : монографія / [Ю. І. Пивовар, В. М. Новаковець]. – К. : ТОВ "Три К", 2012. – 224 с.

4. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI // Урядовий кур'єр від 13.07.2011. – № 125.

5. Про Державний бюджет України на 2013 рік : Закон України від 06.12.2012 № 5515-VI // Голос України від 19.12.2012. – № 241.

УДК 342.925:35.08(043.2)

Розум І.О.,
асистент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ, ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ НЕПРАВОМІРНИХ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ЙОГО БЕЗПЕКИ

Категорію адміністративного позову введено в адміністративно – процесуальну науку в зв'язку з набранням чинності Кодексу адміністративного судочинства України, котрий вперше на законодавчому рівні і закріпив дефініцію вказаного поняття в пункті 6 частини 1 статті 3 Кодексу. Однак, проблематика площини необхідності виокремлення "адміністративного позову" з системи інших правових форм звернення суб'єкта матеріального правовідношення до уповноваженого адміністра-